

Antidogma - A kommunikáció szerepe korunk háborúiban II. rész

2012 augusztus 17. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

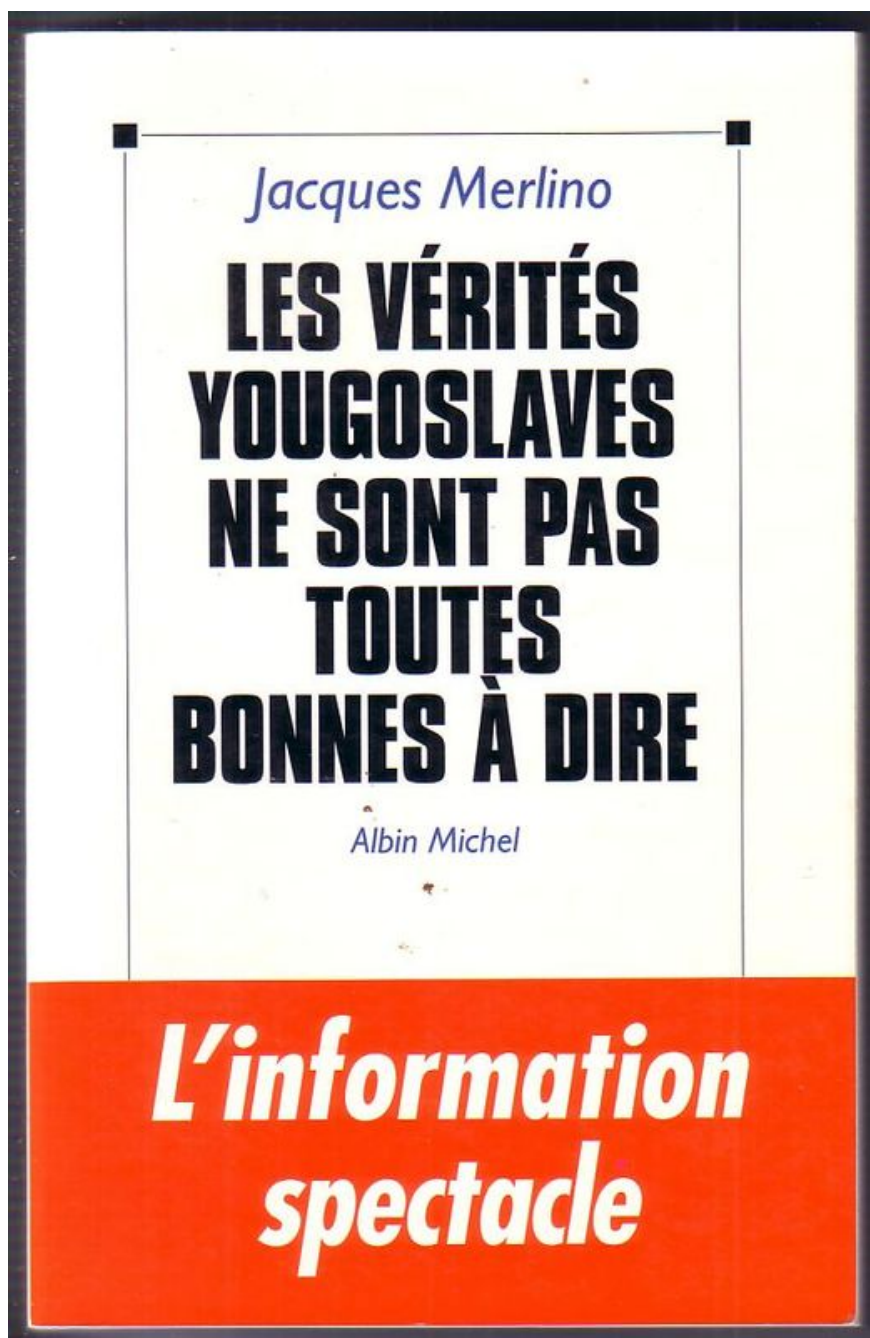
Mérték

A Ruder & Finn morbid szakértelmét Horvátország, a boszniai muszlim párt és a koszóví albán ellenzék is igénybe vette a balkáni konfliktus elejét?!. James Harff, aki akkoriban az ügynökség vezetője volt,{...}

{...} később interjút adott Jacques Merlino francia újságírónak, amelyet ez utóbbi a Nem minden jugoszláv igazságot jó elmondani c. könyvében publikált.

Egykori jugoszláv ügyfeleiről, stratégiájáról és az elért sikerről az amerikai kommunikációs guru többek között ezt mondta:

„1992. augusztus 2. és 5. között, amikor a New York Newsday felplankolta a táborok ügyét, mi azonnal rámozdultunk, és megkörnyékeztünk három nagy zsidó szervezetet: a B'nai B'rith Rágalmazásellenes Ligáját, az Amerikai Zsidó Bizottságot és az Amerikai Zsidó Kongresszust. (...) Fellépésük a bosnyákok oldalán rendkívüli pókerhúzás volt, mert így a közvéleményben összemoshattuk a szerbeket a nációkkal. (...) Az információk ellenőrzése nem a mi dolgunk. (...) A mi munkánk ... a számunkra kedvező információk keringésének meggyorsítása, a jól megválasztott célpontok megcélzása. (...) Amint egy információt jónak találunk, azonnal le kell horgonyoznunk azt a közvéleményben, mert tökéletesen tudjuk, hogy mindig az első állítás számít. A cáfolatok egyáltalán nem hatékonyak. (...) Mi profik vagyunk és nem azért fizetnek bennünket, hogy moralizáljunk.” (Les vérités yougoslaves ne sont pas toutes bonnes à dire, Albin Michel, 1993, p. 126-129)

„Az Egyesült Államok megkettőzte erőfeszítéseit, de nem talált bizonyítékot a horvátok és muzulmánok szisztematikus lemészárlására a szerb fogolytáborokban”, írta a The New York Times 1992. augusztus 22-én, nem sokkal azután, hogy a brit ITN tévécsatorna lefilmezett egy csoport muzulmán a szögesdrótkerítés mögött Trnopoljében, tápot adva ezzel a szerb megsemmisítő táborokra vonatkozó deliráns képzelgések egész hullámához.

A csonttá soványodott muszlim férfi képe bejárta a világot, a XX. század végi újnácikat és koncentrációs táborait szimbolizálva. Valójában egy menekülttáborról volt szó, amelynek a lakói teljesen szabadon mozoghattak. A televíziós stáb azonban egy mezőgazdasági eszközök vizsgálására felállított szögesdrótkerítésen belül helyezte el a kameráját, azt a látszatot keltve, hogy a lefilmezett emberek foglyok. Mindenesetre ez a hamis szenzáció elérte a célját. Az senkinek sem jutott az eszébe, hogy a brit tévések zavartalanul forgathattak a szerb táborban, holott soha egyetlen riporter sem tehette be a lábát – és pláne nem fotózhatott – horvát vagy muzulmán táborokban, így a Split melletti Lorában, a boszniai Tarcinban vagy Capljinában, ahol a horvátok bosnyákokat tartottak fogva.

Ugyanez a klisé rutinszerűen ismétlődik. Beindítanak egy rágalomhadjáratot, rettenetes leleplezésekkel bombázva a médiát az ellenfél viselkedéséről, hogy negatív elítéletet teremtsenek, amely majd mélyen meggyökeresedik a köztudatban. Az információk gyakran légből kapottak vagy szubjektív módon interpretáltak. Miután nyilvánosságra hozták őket, figyelmen kívül hagynak minden helyesbítést vagy cáfolatot.

Az agyafúrt meggyőzési munka mély gyöleletet kelt a közvéleményben a kommunikáció tárgya iránt. Az emberek az elébük vetett „ellenségben” minden frusztrációjuk kiváltó okát látják, és anélkül támogatják a katonai beavatkozást és a bombázásokat, hogy elgondolkodnának a probléma objektív okairól, nem törődve az érintett lakossággal, a férfikkal, nőekkel és gyerekekkel – vagyis hasonmásaikkal.

Példárá a boszniai Gorazdsde ostroma is. Gorazsdét katonai védelem nélküli, nyílt városként ábrázolta a média, pedig a muzulmánok erődde alakították, fegyvergyárakkal és vegyi üzemekkel. Az állítólagos szerb orvtámadások csak a muzulmánok provokatív aknáira válaszoltak, amelyeket az UNPROFOR erői szemé láttára lőttek ki.

Boszniában a „képbombázás” technikáját a háború kirobbanása óta sikerrel alkalmazták. 1992-ben, a konfliktus kezdetén, nem sokkal az augusztusi londoni konferencia előtt a szerbek győztesek voltak minden vonalon. Mindenképpen el kellett kerülni, hogy elnyerjék a nemzetközi közvélemény szimpátiáját. Fényképek és újságcikkek dömpingjének köszönhetően az egész világ közvéleménye megdőbbsent az egyik szarajevói kenyérbolt előtt sorban állók közé lőtt akna pusztításán, amely arra készítette az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy súlyos szankciókkal sújtsa a szerbeket. Ami az ugyancsak szarajevói Markale piacon 1994 februárjában és 1995 augusztusában becsapódott aknákat illeti, ezek valóságos médiavihart váltottak ki.

Az előbbi támadásra a genfi nemzetközi tanácskozás előtt került sor, az utóbbi pedig ürügyet szolgáltatott a Clinton-kormánynak a boszniai Szerb Köztársaság bombázásához. Később aztán kiderült, hogy mindhárom scenárió a muzulmánok mőve volt (ld. Yossef Bodansky, *Offensive in the Balkans. The Potential for a Wider War as a Result of Foreign Intervention in Bosnia-Herzegovina*, International Media Corp., 1995).

Hogy leplezzék a nyilvánvaló jogsértéseket, amelyeket Jugoszlávia bombázása során követtek el – a valós cél Koszovó ellenőrzése lévén, ahová mindenképpen katonai támaszpontot akartak telepíteni a kaukázusi köztársaságokból induló és a régió áthaladó kőolajvezetékek felügyelete miatt –, a NATO és az USA is filmforgatókönyveket adaptált. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (OSCE) megfigyelői elírták a jugoszláv milícia számára, hogy számoljon be az UCK albán szeparatista terrorcsoport elleni rendőrségi akcióiról. A rákai háborzongató sztori tehát éppen kapóra jött, és a megcsönkített albán holttestek felfedezése a koszovói intervenciót eredményezte. A boncolás ugyan megerősítette, hogy az amputálásokat a halál beállta után hajtották végre, a finn, fehérórosz és jugoszláv patológusok pedig azt is megállapították, hogy a halálos sebeket távolról leadott lövések okozták, az OSCE ellenőrei azonban óvakodtak közzétenni jelentéseiket, és hagyták kirobbanni a médiászenzációt. Amikor aztán a NATO-bombázások és „járulékos veszteségeik” kezdtek veszélyes pszichológiai hatást gyakorolni a közvéleményre, eldöntötték, hogy ennek ellensúlyozására Milosevics jugoszláv elnököt háborús bűnössé nyilvánítják, a média megkapta az aktuális közellenséget, és így a világ (amerikai) rendje helyreállt.

Gazdag István - demokrata

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyaláztatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló